DIE PROVINSIE TRANSVAAL

Buitengewone Offisiële Koerant

(As 'n Nuusblad by die Poskantoor Geregistreer)

PRYS: S.A. 40c Plus 5c A.V.B. BUITELANDS: 50c

THE PROVINCE OF TRANSVAAL

Official Gazette Extraordinary

(Registered at the Post Office as a Newspaper)

PRICE: S.A. 40c Plus 5c G.S.T. FOREIGN: 50c

Vol. 231 PRETORIA 26 OKTOBER 26 OCTOBER 1988 4589

Administrateurskennisgewing 1261 26 Oktober 1988

STANDAARD-REGLEMENT VAN ORDE

Die Administrateur publiseer hierby ingevolge artikel 96*bis*(1) van die Ordonnansie op Plaaslike Bestuur, 1939, die Standaard-Reglement van Orde hierna uiteengesit, wat deur hom ingevolge genoemde artikel opgestel is.

Woordomskrywing

1. In hierdie verordeninge, tensy uit die samehang anders blyk, beteken —

"bestuurskomitee" 'n bestuurskomitee ingestel ingevolge artikel 51 van die Ordonnansie op Plaaslike Bestuur (Administrasie en Verkiesings), 1960 (Ordonnansie 40 van 1960);

"die Ordonnansie" die Ordonnansie op Plaaslike Bestuur, 1939 (Ordonnansie 17 van 1939);

"die verslag van die bestuurskomitee" die verslag van die bestuurskomitee aan die raad soos in paragraaf (f) van artikel 57(1) van die Ordonnansie op Plaaslike Bestuur (Administrasie en Verkiesings), 1960 (Ordonnansie 40 van 1960) beoog;

"lid" 'n lid van die raad;

"mosie" 'n mosie wat skriftelik ingevolge artikel 16 ingedien word asook 'n mosie wat ingevolge artikel 56 van die Ordonnansie op Plaaslike Bestuur (Administrasie en Verkiesings), 1960 (Ordonnansie 40 van 1960), ingedien word;

"raad" 'n grootstadsraad, 'n stadsraad of 'n dorpsraad — ingestel kragtens die bepalings van Hoofstuk I van die Ordonnansie;

"stadsekretaris" 'n stadsekretaris aangestel ingevolge artikel 62 van die Ordonnansie op Plaaslike Bestuur (Administrasie en Verkiesings), 1960 (Ordonnansie 40 van 1960);

"vergadering" 'n vergadering van die raad;

"voorsitter" die voorsitter van die raad;

"voorstel" enige voorstel, behalwe 'n mosie, wat tydens 'n vergadering gedoen en gesekondeer word,

en het enige ander woord of uitdrukking die betekenis wat in die Ordonnansie daaraan geheg word.

Bywoningsregister vir Raadsvergaderings

2. Elke lid wat 'n vergadering bywoon, teken sy neem in die bywoningsregister wat vir dié doel aangehou word.

Verdaging as daar nie 'n Kworum is nie

3. (1) Indien daar na verloop van 20 minute na die tyd waarop 'n vergadering moet begin nie 'n kworum is nie, word die vergadering nie gehou nie tensy die

Administration Notice 1261 26 October 1988

STANDARD STANDING ORDERS

The Administrator hereby, in terms of section 96*bis*(1) of the Local Government Ordinance, 1939, publishes the Standard Standing Orders set forth hereinafter, which have been made by him in terms of the said section.

Definitions

1. In these by-laws, unless the context otherwise indicates —

"chairman" means the chairman of the council;

"council" means a city council, a town council or a village council established in terms of Chapter I of the Ordinance;

"management committee" means a management committee established in terms of section 51 of the Local Government (Administration and Elections) Ordinance, 1960 (Ordinance 40 of 1960);

"meeting" means a meeting of the council;

"member" means a member of the council;

"motion" means a motion introduced in writing in terms of section 16 as well as a motion in terms of section 56 of the Local Government (Administration and Elections) Ordinance, 1960 (Ordinance 40 of 1960);

"proposal" means any proposal with the exception of a motion, moved and seconded during a meeting;

"the Ordinance" means the Local Government Ordinance, 1939 (Ordinance 17 of 1939);

"the report of the management committee" means the report of the management committee to the council as contemplated in paragraph (f) of section 57(1) of the Local Government (Administration and Elections) Ordinance, 1960 (Ordinance 40 of 1960);

"town secretary" means a town secretary appointment in terms of section 62 of the Local Government (Administration and Elections) Ordinance, 1960 (Ordinance 40 of 1960);

and any other word or expression shall have the meaning assigned thereto in the Ordinance.

Attendance Register for the Council Meetings

2. Every member attending a meeting shall sign his name in the attendance register kept for this purpose.

Adjournment in the Event of no Quorum

3. (1) If at the expiry of 20 minutes after the hour at which a meeting is appointed to be held a quorum has not assembled, no meeting shall take place unless it is

aanwesige lede dit eens is om nog hoogstens 10 minute te wag ten einde 'n kworum te verkry.

(2) Die aanwesige lede moet na verloop van die 10 minute bedoel in subartikel (1), indien 'n kworum dan nog nie verkry is nie, met 'n meerderheid van stemme die stadsklerk versoek om 'n vergadering te belê vir 'n tyd waarvan kennis ingevolge artikel 22 van die Ordonnansie gegee word en sodanige vergadering word geag 'n voortsettingsvergadering vir die doeleindes van artikel 5 te wees.

Tel van Lede

4. (1) Indien die aandag van die voorsitter gedurende 'n vergadering op die getal aanwesige lede gevestig word, moet hulle getel word en as daar bevind word dat daar nie 'n kworum is nie, laat die voorsitter die klokkie minstens een minuut lank lui, en as daar na verloop van nog vyf minute nie 'n kworum is nie, moet die voorsitter die vergadering onmiddellik verdaag.

(2) Sake wat nie afgehandel is nie op 'n vergadering wat ingevolge subartikel (1) verdaag is, word behandel op 'n voortsettingsvergadering wat die stadsklerk vir dié doel belê: Met dien verstande dat sodanige onafgehandelde sake wat voortspruit uit 'n spesiale vergadering wat belê is op versoek van lede ingevolge artikel 21 van die Ordonnansie, kan oorstaan vir behandeling op die volgende gewone vergadering.

Voortsettingsvergadering

5. (1) Wanneer 'n vergadering verdaag word, word 'n kennisgewing van die voorsettingsvergadering ingevolge artikel 22 van die Ordonnansie uitgestuur.

(2) Behoudens die bepalings van artikel 6 word daar by 'n voortsettingsvergadering geen ander saak bespreek nie as dié vermeld in die kennisgewing van die vergadering wat verdaag is.

Slegs Sake genoem in die Kennisgewing van Vergadering word behandel

6. (1) Behoudens die bepalings van subartikel (2) en uitgesonderd 'n dringende verslag van die bestuurskomitee word geen saak wat nie vermeld is nie in die kennisgewing van 'n vergadering, by daardie vergadering behandel nie.

(2) 'n Lid kan gedurende 'n vergadering voorstel dat die bepalings van subartikel (1) opgeskort word om hom in staat te stel om 'n voorstel te maak wat deur hom op skrif gestel is en voorgelees word.

(3) Die voorstel aldus op skrif gestel, word deur die voorsteller en sekondant geteken en aan die voorsitter oorhandig en daarmee word gehandel ingevogle die bepalings van hierdie verordeninge.

(4) Die voorsteller in subartikel (2) beoog, het die reg van repliek.

Volgorde van Werksaamhede van Gewone Vergadering

7. (1) Die volgorde van die werksaamhede van 'n gewone vergadering wat ingevolge artikel 20 van die Ordonnansie belê word, is soos volg:

(a) Opening.

(b) Aansoeke om afwesigheidsverlof.

(c) Amptelike aankondigings.

(d) Voorstelle van meegevoel of gelukwensing van die voorsitter.

(e) Voorstelle van meegevoel of gelukwensing van ander lede.

decided with the unanimous consent of the members present to allow further time not exceeding 10 minutes in order to enable a quorum to assemble.

(2) The members present shall after the expiry of the 10 minutes contemplated in subsection (1), if no quorum was obtained by then, by a majority of votes request the town clerk to convene a meeting for a time, notice of which shall be given in terms of section 22 of the Ordinance and such meeting shall be deemed to be an adjourned meeting for the purposes of section 5.

Count out of Members

4. (1) If, during any meeting, the attention of the chairman is called to the number of members present, such members shall be counted and if it is found that there is no quorum, the chairman shall cause the call bell to be rung for at least one minute, and if after an interval of five minutes there is still no quorum, the chairman shall forthwith adjourn the meeting.

(2) Business not disposed of at a meeting adjourned in terms of subsection (1) shall be dealt with at an adjourned meeting convened by the town clerk for this purpose: Provided that such business not dealt with and which originated from a special meeting convened at the request of members in terms of section 21 of the Ordinance, may be held over until the next ordinary meeting.

Adjourned Meeting

5. (1) When a meeting is adjourned, notice of the adjourned meeting shall be served in terms of section 22 of the Ordinance.

(2) Subject to the provisions of section 6, no business shall be transacted at an adjourned meeting except such as specified in the notice of the meeting which is adjourned.

Business Limited by Notice of Meeting

6. (1) Subject to the provisions of subsection (2) and with the exception of an urgent report of the management committee, no business not specified in the notice of the meeting shall be transacted at that meeting.

(2) A member may during a meeting propose that the provisions of subsection (1) be suspended to enable him to make a proposal reduced by him to writing and read out.

(3) The proposal thus reduced to writing, shall be signed by the proposer and seconder and handed to the chairman and shall be dealt with in terms of the provisions of these by-laws.

(4) The proposer contemplated in subsection (2) shall have the right to reply.

Order of Business of Ordinary Meeting

7. (1) The order of business of an ordinary meeting convened in terms of section 20 of the Ordinance shall be as follows:

(a) Opening.

(b) Applications for leave of absence.

(c) Official notices.

(d) Proposals of condolence or congratulations by the chairman.

(e) Proposals of condolence or congratulations by other members.

(f) Die notule van die vorige vergadering.

(g) Verslag van die stadsklerk.

(h) Vrae waarvan kennis gegee is.

(i) Mosies of voorstelle wat sedert die vorige vergaderings oorstaan.

(j) Die verslag van die bestuurskomitee.

(k) Versoekskrifte.

(l) Nuwe mosies.

(m) Aangeleenthede wat die raad ingevolge artikel 57(1)(b) van die Ordonnansie op Plaaslike Bestuur (Administrasie en Verkiesings), 1960 (Ordonnansie 40 van 1960), die bestuurskomitee versoek het om nie te oorweeg nie.

(2) Nadat die sake vermeld im paragrawe (a) tot (i) van subartikel (1) oorweeg is, kan die raad na goeddunke die volgorde van die ander sake wat in die sakelys verskyn, wysig.

(3) Indien 'n voorstel ingevolge subartikel (1)(d) of (e) bestry word, verval sodanige voorstel sonder verdere bespreking.

Notule van Vergadering

8. (1) Indien 'n afskrif van die notule van 'n vergadering op die wyse in artikel 22 van die Ordonnansie bepaal, aan elke lid gestuur is, word dit geag dat dit met die oog op goedkeuring gelees is.

(2) Geen voorstel of bespreking ten opsigte van die notule, behalwe in verband met die juistheid daarvan, word toegelaat nie.

(3) Die notule met betrekking tot enige item wat deur die raad in komitee oorweeg is, soos in artikel 40 beoog, word afsonderlik van die ander notules van die raad gehou, tensy die oorweging van daardie item afgehandel is in die ope raad, en sodanige notules word nie later nie as 60 dae vanaf die datum waarop die betrokke vergadering plaasgevind het, deur die raad in komitee goedgekeur.

Vrae

9. (1) 'n Lid kan op 'n vergadering 'n vraag stel —

(a) oor 'n saak wat voortspruit uit of in verband staan met 'n item van die verslag van die bestuurskomitee wanneer so 'n item aan die orde gestel word of tydens die bepspreking daarvan;

(b) betreffende die algemene werk van die raad wat nie voortspruit uit of in verband staan met 'n item van die verslag van die bestuurskomitee nie: Met dien verstande dat so 'n vraag slegs gestel kan word indien skriftelike kennis minstens tien dae vooraf by die stadsekretaris ingedien is, wat onverwyld 'n afskrif daarvan aan die voorsitter en die voorsitter van die bestuurskomitee verstrek.

(2) 'n Vraag oor 'n aangeleentheid wat na die oordeel van die voorsitter van dringende openbare belang is, kan op die vergadering gestel word nadat kennis daarvan in drievoud minstens tien minute voordat die vraag gestel word, skriftelik by die stadsekretaris ingedien is, wat onverwyld 'n afskrif daarvan aan die voorsitter en die voorsitter van die bestuurskomitee verstrek.

(3) 'n Lid wat 'n vraag ingevolge subartikel (1)(b) stel, is geregtig om op versoek, ter geleëner tyd 'n skriftelike antwoord daarop te ontvang.

(f) Minutes of the previous meeting.

(g) Report of the town clerk.

(h) Questions of which notice has been given.

(i) Motions or proposals deferred from previous meetings.

(j) The report of the management committee.

(k) Petitions.

(l) New motions.

(m) Matters which the council, in terms of section 57(1)(b) of the Local Government (Administration and Elections) Ordinance, 1960 (Ordinance 40 of 1960), requested the management committee not to consider.

(2) After the matters referred to in paragraphs (a) to (i) of subsection (1) have been considered, the council may at its discretion bring forward any business which is on the agenda.

(3) If a proposal in terms of subsection (1)(d) or (e) is opposed, such proposal shall lapse without further discussion.

Minutes of Meeting

8. (1) If a copy of the minutes of a meeting has been served on every member in the manner as provided in section 22 of the Ordinance, the minutes shall be taken as read with a view to confirmation.

(2) No proposal or discussion shall be allowed on the minutes, except as to their accuracy.

(3) The minutes in relation to any item considered by the council in committee as contemplated in section 40, shall be kept separately from other minutes of the council, unless consideration of that item was finalised in open council and such minutes shall be approved by the council in committee not later than 60 days from the date on which the meeting in question took place.

Questions

9. (1) A member may at a meeting put a question —

(a) on a matter arising out of or connected with any item of the report of the management committee when such item has been called or during discussion thereon;

(b) concerning the general work of the council not arising out of or connected with any item of the report of the management committee: Provided that such question shall only be asked if at least ten days' notice in writing has first been lodged with the town secretary, who shall forthwith furnish a copy thereof to the chairman and the chairman of the management committee.

(2) A question on a matter which in the opinion of the chairman is of urgent importance, may be put at a meeting after notice thereof in triplicate shall have been lodged in writing with the town secretary at least ten minutes before the question is put and the town secretary shall forthwith furnish a copy thereof to the chairman and the chairman of the management committee.

(3) A member who has put a question in terms of subsection (1)(b) shall, on request, be entitled to be furnished with a written reply in due course.

(4) Die voorsitter van die bestuurskomitee kan by die eersvolgende gewone vergadering van die raad antwoord op vrae ingevolge subartikels (1)(b) en (2).

(5) Behoudens die bepalings van subartikel (4), word enige vraag wat ingevolge hierdie artikel gestel word, deur of namens die voorsitter van die bestuurskomitee beantwoord, tydens die repliek.

(6) Indien 'n lid nadat sy vraag beantwoord is, van mening is dat die antwoord op sy vraag onduidelik is, kan hy met die toestemming van die voorsitter om 'n verduideliking vra, en daar mag geen bykomende vrae sonder die toestemming van die voorsitter gestel word nie.

(7) Die voorsitter kan 'n vraag verwerp as hy meen dat dit buite die orde is of nie duidelik gestel is nie.

Verslae van die Bestuurskomitees

10. (1) 'n Verslag van die bestuurskomitee wat ingevolge artikel 57(1)(f) van die Ordonnansie op Plaaslike Bestuur (Administrasie en Verkiesings), 1960, ingedien word, bevat eers die sake ten opsigte waarvan aanbevelings gedoen word en waaroor die bestuurskomitee nie gedelegeerde bevoegdhede het nie en daarna die sake wat aan die bestuurskomitee gedelegeer is.

(2) Tensy 'n item slegs ter inligting aan die raad voorgelê word, bevat elke item ten opsigte van die sake waaroor die bestuurskomitee nie gedelegeerde bevoegdhede het nie, 'n aanbeveling wat deur die raad aanvaar kan word.

Aflewering van Verslae van Bestuurskomitees

11. Met uitsondering van 'n verslag wat die voorsitter as 'n dringende saak aanvaar, word 'n verslag van die bestuurskomitee vir doeleindes van 'n vergadering afgelewer op die wyse in artikel 22 van die Ordonnansie bepaal.

Indiening van Verslae van Bestuurskomitees

12. (1) Die voorsitter van die bestuurskomitee of 'n lid van die bestuurskomitee deur hom versoek om dit te doen, dien 'n verslag van die bestuurskomitee by 'n vergadering in deur te vra: "Ek versoek dat die verslag oorweeg word" en sodanige versoek word nie bespreek nie.

(2) Wanneer die verslag van die bestuurskomitee oorweeg word, stel die voorsitter die aanbevelings in daardie deel van die verslag waaroor die bestuurskomitee nie gedelegeerde bevoegdhede het nie een na die ander aan die orde, tensy hy om 'n grondige rede dit nodig ag om die volgorde te wysig.

(3) Die aanbevelings in die verslag van die bestuurskomitee soos vermeld in subartikel (2) word geag voorgestel en gesekondeer te wees.

(4) Wanneer 'n aanbeveling in subartikel (2) beoog, aanvaar word, word sodanige aanbeveling 'n besluit van die raad.

(5) Na afhandeling van die sake waaroor die bestuurskomitee nie gedelegeerde bevoegdhede het nie, laat die voorsitter 'n bespreking toe van die sake wat aan die bestuurskomitee gedelegeer is: Met dien verstande dat —

(a) so 'n bespreking beperk word tot 'n tydperk van hoogstens een uur of sodanige langer tydperk wat die raad bepaal;

(b) 'n lid, uitgesonderd die voorsitter van die bestuurskomitee, hoogstens tien minute oor sodanige sake mag praat;

(4) The chairman of the management committee may at the next ordinary meeting of the council reply to questions in terms of subsections (1)(b) and (2).

(5) Subject to the provisions of subsection (4), any question put in terms of this section, shall be answered by or on behalf of the chairman of the management committee during reply.

(6) If, after his question has been replied to, a member is of the opinion that the reply to his question is not clear, he may with the consent of the chairman request elucidation thereof, and no additional questions shall be put without the consent of the chairman.

(7) The chairman may disallow a question if he is of the opinion that it is out of order or not put clearly.

Reports of the Management Committees

10. (1) A report submitted by the management committee in terms of section 57(1)(f) of the Local Government (Administration and Elections), Ordinance, 1960, shall first contain the matters in respect of which recommendations are made and where no powers have been delegated to the management committee and thereafter the matters which have been delegated to the management committee.

(2) Unless an item is submitted to the council for information only, every item relating to matters in respect of which the management committee has no delegated powers, shall contain a recommendation which may be adopted by the council.

Delivery of Reports of Management Committees

11. A report of the management committee, with the exception of a report accepted by the chairman as a matter of urgency, shall for the purposes of a meeting be served in the manner provided in section 22 of the Ordinance.

Moving of Report of the Management Committees

12. (1) The chairman of the management committee or a member called upon by the chairman to do so, shall submit a report of the management committee to a meeting by requesting "That the report be considered" and such request shall not be discussed.

(2) When the report of the management committee is being considered, the chairman shall put the recommendations in that part of the report in respect of which the management committee has no delegated powers seriatim, unless for a good cause he sees fit to vary their order.

(3) The recommendations in the report of the management committee as mentioned in subsection (2) shall be deemed to have been proposed and seconded.

(4) When a recommendation contemplated in subsection (2) has been adopted, such recommendation shall become a resolution of the council.

(5) After the matters in respect of which the management committee has no delegated powers have been dealt with, the chairman shall permit debate of the matters delegated to the management committee: Provided that —

(a) such debate shall be limited to a period not exceeding one hour or such extended period as the council may determine;

(b) a member, excepting the chairman of the management committee, shall not speak on such matters for longer than ten minutes;

(c) gedurende so 'n bespreking geen ander voorstel ingedien word nie, behalwe 'n voorstel dat die bestuurskomitee versoek word om sy besluit te heroorweeg;

(d) 'n lid gedurende so 'n bespreking kan versoek dat sy teenkanting teen enige besluit ten opsigte waarvan die bestuurskomitee gedelegeerde bevoegdhede het, en die rede daarvoor, genotuleer word, waarna die stadsekretaris dit notuleer of laat notuleer.

(6) Die voorsitter of lid in subartikel (1) beoog, kan —

(a) met die toestemming van die meerderheid van die aanwesige lede, wat sonder debat verleen of geweier kan word, enige item terugtrek;

(b) onderworpe aan die bepalings van artikel 19, enige item met die toestemming van al die aanwesige lede van die bestuurskomitee en die meerderheid van die aanwesige lede, wat sonder debat verleen of geweier word, wysig.

(7) Indien die voorsitter of lid in subartikel (1) beoog, aan die debat oor enige item in die verslag deelneem, sluit hy die bespreking oor die item af: Met dien verstande dat die betrokke voorsitter of lid, 'n ander lid van die bestuurskomitee, wat na sy mening meer vertroud is met die item wat bespreek word, kan benoem om die debat namens hom af te sluit, ongeag of sodanige lid voorheen aan die bespreking van daardie item deelgeneem het, in welke geval die bepalings van artikel 31(2) wat op die voorsitter van die bestuurskomitee van toepassing is, ook vir sodanige lid geld.

Oorweging van die Begroting

13. Ondanks andersluidende bepalings in hierdie verordeninge vervat, is die volgende bepalings van toepassing wanneer die raad die begroting oorweeg:

(a) 'n Voorstel wat sal meebring dat die begrote inkomste of uitgawe van die raad toe- of afneem, word nie tot stemming gebring voordat die bespreking van die begroting afgesluit is nie.

(b) Nadat die bespreking van die begroting afgesluit is, bring die voorsitter elke voorstel in paragraaf (a) bedoel, een na die ander tot stemming in die volgorde waarin hulle gemaak is.

(c) Nadat alle wysigings afgehandel is en indien enige voorstel in paragraaf (a) beoog aanvaar word, word die begroting nie geag ooreenkomstig daardie aanvaarde voorstel gewysig te wees nie maar word die vergadering verdaag tot 'n datum en tyd deur die voorsitter bepaal, tensy die voorsitter van die bestuurskomitee of 'n lid van die bestuurskomitee deur hom daartoe gemagtig, beslis dat sodanige verdaging nie nodig is nie.

(d) Indien daar ingevolge paragraaf (c) beslis word dat 'n verdaging van die vergadering nie nodig is nie, word die begroting geag gewysig te wees ooreenkomstig 'n voorstel wat ingevolge daardie paragraaf aanvaar is.

(e) Na 'n verdaging, ingevolge paragraaf (c), ondersoek die bestuurskomitee die implikasies van elke aanvaarde voorstel en doen verslag daaroor aan die raad by die hervatting van die vergadering.

(f) Nadat die bestuurskomitee ingevolge paragraaf (e) verslag gedoen het —

(i) laat die voorsitter 'n bespreking van die aanvaarde voorstelle toe;

(c) no other proposal shall be submitted during such debate, except a proposal that the management committee be requested to reconsider its resolution;

(d) during such debate a member may request that his opposition to a resolution in respect of which the management committee has delegated powers, and his reason therefor, be minuted after which the town secretary shall minute or cause to be minuted such opposition and reason.

(6) The chairman or a member as contemplated in subsection (1) may —

(a) with the consent of the majority of the members present, which shall be granted or disallowed without debate, withdraw any item;

(b) subject to the provisions of section 19, amend any item with the consent of all the members of the managment committee present and of the majority of the members present, which shall be granted or disallowed without debate.

(7) If the chairman or a member contemplated in subsection (1) takes part in the debate concerning any item in the report, he shall close the debate on such item: Provided that the chairman or member concerned may nominate another member of the management committee who, in his opinion, is more conversant with the item which is being debated, to close the debate on his behalf, irrespective of whether such member had previously taken part in the debate on that item, in which case the provisions of section 31(2) pertaining to the chairman of the management committee, shall also apply to such member.

Consideration of the Budget

13. Notwithstanding anything to the contrary in these bylaws contained, the following provisions shall apply when the budget is considered by the council:

(a) No proposal which is designed to increase or decrease the estimated revenue or expenditure of the council shall be put to the vote before the debate on the budget has been closed.

(b) After the debate on the budget has been closed, the chairman shall put to the vote the proposals contemplated in paragraph (a), in the order in which they were proposed.

(c) After all the amendments have been dealt with, and if any proposal contemplated in paragraph (a) has been accepted, the budget shall not be deemed to have been amended by the proposal thus accepted, but the meeting shall be adjourned to a date and time determined by the chairman, unless the chairman of the management committee, or a member of the management committee authorized by him, decides that such adjournment is not necessary.

(d) If it is decided in terms of paragraph (c) that the meeting need not be adjourned, the budget shall be deemed to have been amended in accordance with the proposal accepted in terms of that paragraph.

(e) After an adjournment in terms of paragraph (c), the management committee shall investigate the implications of every proposal accepted and shall report thereon to the council when the meeting resumes.

(f) After the management committee has reported in terms of paragraph (e) —

(i) the chairman shall permit debate on the proposals accepted;

(ii) bring hy daarna elke sodanige voorstel weer tot stemming en indien sodanige voorstel aanvaar word, word die begroting ooreenkomstig daardie besluit gewysig.

Versoekskrifte

14. (1) 'n Lid kan 'n versoekskrif tydens 'n vergadering indien en mag nie die inhoud of opskrif daarvan vermeld of openbaar wanneer dit ingedien word nie.

(2) 'n Versoekskrif in subartikel (1) beoog, word verwys na die bestuurskomitee wat daaroor aan die raad verslag doen.

Afvaardigings

15. (1) 'n Afvaardiging wat 'n onderhoud met die raad verlang dien 'n memorandum by die stadsekretaris in waarin die vertoë wat hy wil rig, uiteengesit word.

(2) Die stadsekretaris lê die memorandum in subartikel (1) beoog, aan die bestuurskomitee voor wat die afvaardiging te woord kan staan en die saak in die memorandum vermeld, indien die nodige bevoegdheid aan hom gedelegeer is, kan afhandel.

(3) Indien die nodige bevoegdhede nie aan die bestuurskomitee gedelegeer is nie of die bestuurskomitee meen dat die saak in die memorandum vermeld aan die raad voorgelê moet word, doen hy aan die raad verslag daaroor en indien die raad dit gelas, word 'n onderhoud aan die afvaardiging toegestaan.

(4) 'n Afvaardiging bestaan uit nie meer as 10 persone nie en by 'n onderhoud in subartikel (3) bedoel, praat slegs een persoon namens sodanige afvaardiging, uitgesonderd wanneer 'n lid 'n vraag vra waarop enige persoon wat deel uitmaak van die afvaardiging dit kan beantwoord.

(5) Die saak word nie verder behandel nie voordat die afvaardiging vertrek het.

Mosies

16. (1) Behoudens die bepalings en enige ander wet —

(a) word van iedere mosie skriftelik kennis gegee en so 'n kennisgewing word onderteken deur die lid wat dit indien;

(b) word 'n mosie by die stadsekretaris ingedien wat dit aanteken in 'n boek wat vir die doel aangehou word en ter insae van enige lid lê;

(c) word 'n kennisgewing van mosie nie in die kennisgewing van 'n vergadering aangegee nie tensy dit minstens tien dae voor so 'n vergadering ontvang word;

(d) verval 'n mosie indien die lid wat die mosie ingedien het nie teenwoordig is by die vergadering wanneer sodanige mosie onder bespreking kom nie.

(2) Op versoek van die lid wat van 'n mosie kennis gegee het, erken die stadsekretaris skriftelik ontvangs daarvan.

(3) Elke mosie moet op die administrasie van, of toestande in, die munisipaliteit betrekking hê of handel oor 'n saak waaroor die raad bevoegdheid het.

(4) 'n Mosie word slegs beskou as vir beslissing aan die raad voorgelê, indien die voorstel wat daardie mosie inlui behoorlik gesekondeer is.

(5) Die lid wat 'n mosie indien lui die bespreking in en het die reg van repliek.

(6) Elke mosie bedoel in subartikel (1)(a), word by ont-

(ii) thereafter, he shall put every such proposal to the vote again, and if such proposal is accepted, the budget shall be amended in accordance with that resolution.

Petitions

14. (1) A petition may be submitted by a member in the course of a meeting and he may not mention or divulge the contents or the title thereof when it is submitted.

(2) A petition as contemplated in subsection (1) shall be referred to the management committee for a report to the council.

Deputations

15. (1) A deputation desiring an interview with the council shall submit a memorandum to the town secretary in which are set out the representations it wishes to make.

(2) The town secretary shall submit the memorandum contemplated in subsection (1) to the management committee which may receive the deputation and deal with the matter raised in the memorandum if the necessary power has been delegated to it.

(3) If the management committee has not been thus empowered, or if the management committee is of the opinion that the matter raised in the memorandum is one which should be placed before the council, it shall so report to the council and, if the council so orders, an interview shall be granted to the deputation.

(4) A deputation shall not exceed ten in number and at an interview contemplated in subsection (3), only one person shall speak on behalf of the deputation, except when a member puts a question in which case any person belonging to the deputation, may reply to such question.

(5) The matter shall not be further considered until the deputation has withdrawn.

Motions

16. (1) Subject to the provisions of any other law —

(a) every notice of motion shall be in writing and such notice shall be signed by the member submitting it;

(b) a motion shall be given to the town secretary who shall enter it in a book kept for that purpose which shall be open to inspection by any member;

(c) notice of a motion shall not be specified in the summons for a meeting unless it is received at least ten days prior to such a meeting;

(d) a motion shall lapse if the member who submitted it is not present at the meeting when such motion is being debated.

(2) At the request of a member who gave notice of a motion, the town secretary shall acknowledge receipt thereof in writing.

(3) Every motion shall be relevant to the administration of or conditions in the muncipality or shall deal with a matter in respect of which the council has jurisdiction.

(4) A motion shall only be regarded as having been submitted to the council for decision if the proposal introducing that motion was duly seconded.

(5) A member submitting a motion shall move such motion and shall have the right of reply.

(6) Every motion as contemplated in subsection (1)(a),

vangs gedateer en genommer en die stadsekretaris plaas dit op die sakelys in die volgorde waarin hy dit ontvang het: Met dien verstande dat 'n mosie wat 'n ander mosie wysig, onmiddellik na laasgenoemde mosie op die sakelys geplaas word, afgesien van die tydstip wanneer kennis van die mosie om te wysig gegee is.

(7) Van geen lid verskyn daar in 'n sakelys meer as een mosie bedoel in subartikel (1)(a) uitgesonderd 'n uitgestelde mosie nie, en geen lid gee gedurende enige burgemeesterstermyn van meer as ses mosies kennis nie.

(8) Wanneer 'n lid 'n mosie ingevolge hierdie artikel indien wat —

(a) die herroeping of verwysing van 'n besluit van die raad wat binne die voorafgaande drie maande geneem is ten doel het; of

(b) dieselfde strekking het as 'n mosie wat binne die voorafgaande drie maande verwerp is,

word sodanige mosie slegs op die sakelys geplaas indien die kennisgewing van sodanige mosie deur minstens drie lede, benewens die voorsteller daarvan, onderteken is.

(9) 'n Mosie wat soortgelyk is as dié wat ooreenkomstig die bepalings van subartikel (8) afgehandel is, word nie weer, voor die verloop van ses maande na sodanige afhandeling, deur 'n lid ingedien nie.

(10) Ondanks die bepalings van subartikels (8) en (9), kan die raad te eniger tyd enige van sy besluite herroep of wysig na aanleiding van 'n aanbeveling van die bestuurskomitee.

(11) Wanneer mosies aan die orde kom —

(a) lees die stadsekretaris die nommer van elke mosie en die naam van die voorsteller daarvan uit;

(b) stel die voorsitter vas watter mosies onbestrede is en daardie mosies word sonder debat aangeneem,

en daarna stel die voorsitter elkeen van die bestrede mosies beurtelings aan die orde.

Onreëlmatige Mosies of Voorstelle

17. Die voorsitter verwerp 'n mosie of voorstel —

(a) wat na sy mening —

(i) tot die bespreking van 'n saak wat alreeds in die agenda vervat is, sou lei of wat nie betrekking het op die administrasie van of toestande in die munisipaliteit nie; of

(ii) argumente aanvoer, 'n mening uitspreek of onnodige feitelike, inkriminerende, neerhalende of onbehoorlike bewerings bevat:

(b) ten opsigte waarvan —

(i) die raad nie regsbevoegdheid het nie;

(ii) 'n beslissing deur 'n geregtelike of kwasie-geregtelike liggaam hangende is:

(iii) wat nie behoorlik gesekondeer is nie:

(c) wat as dit aangeneem sou word, trydig met die bepalings van hierdie verordeninge of van enige ander wet, of onuitvoerbaar sal wees:

Met dien verstande dat indien sodanige mosie of voorstel na die mening van die raad verdere ondersoek regverdig, dit na die bestuurskomitee verwys moet word.

shall on receipt be dated and numbered and shall be entered by the town secretary upon the agenda in the order in which it is received: Provided that a motion amending another motion, shall be entered upon the agenda immediately after the latter motion, irrespective of the time when notice of the motion to amend was given.

(7) No member shall have more than one motion as contemplated in subsection (1)(a) entered upon the agenda with the exception of a deferred motion, and no member shall move more than six motions during any mayoral term.

(8) When a member moves a motion in terms of this section —

(a) which is intended to rescind or amend a resolution passed by the council taken within the preceding three months;

(b) which has the same purport as a motion which was negatived within the preceding three months,

such motion shall only be entered upon the agenda if the notice of such motion is signed by no fewer than three members, in addition to the member who proposed the motion.

(9) No member shall propose a motion similar to a motion which was dealt with in terms of the provisions of subsection (8) before a period of six months after it has been dealt with has elapsed.

(10) Notwithstanding the provisions of subsections (8) and (9), the council may at any time, following a recommendation by the management committee, rescind or amend any resolution passed by it.

(11) In dealing with motions —

(a) the town secretary shall read out the number of every motion and the name of the mover;

(b) the chairman shall ascertain which motions are unopposed and these shall be passed without debate,

and thereafter the chairman shall call the opposed motions in their order on the paper.

Irregular Motions or Proposals

17. The chairman shall disallow a motion or proposal —

(a) which in his opinion —

(i) might lead to the discussion of a matter already dealt with in the agenda or which has no bearing on the administration of or conditions in the municipality; or

(ii) advances arguments, expresses an opinion, or contains unnecessary factual, incriminating, disparaging or improper suggestions;

(b) in respect of which —

(i) the council has no jurisdiction;

(ii) a decision by a judicial or quasi-judicial body is pending; or

(iii) which has not been duly seconded;

(c) which, if passed, would be contrary to the provisions of these by-laws or of any other law, or impractical:

Provided that if such motion or proposal in the opinion of the council, justifies further investigation, it shall be referred to the management committee.

Terugtrekking van Mosies of Voorstelle

18. (1) 'n Voorsteller kan 'n mosie of voorstel met toestemming van die raad terugtrek of wysig en toestemming word sonder bespreking verleen of geweier.

(2) Nadat toestemming tot die terugtrekking van 'n mosie of voorstel verleen is, praat 'n lid nie oor so 'n mosie of voorstel nie.

(3) Nadat toestemming tot die terugtrekking van 'n mosie of voorstel geweier is, kan 'n lid oor so 'n mosie of voorstel praat.

Mosie of Voorstel wat Begroting raak word na die Bestuurskomitee verwys

19. 'n Mosie of voorstel wat sal meebring dat die goedgekeurde begroting van die raad toe- of afneem, uitgesonderd 'n voorstel bedoel in artikel 12(5)(c) dat die bestuurskomitee sy besluit heroorweeg, word nie aanvaar nie voordat die bestuurskomitee verslag daaroor aan die raad gedoen het: Met dien verstande dat daar van sodanige verslag van die bestuurskomitee afgesien kan word indien die voorsitter van die bestuurskomitee van mening is dat sodanige verslag onnodig is.

'n Mosie of Voorstel wat 'n Verordening of Wet raak word na die Bestuurskomitee verwys

20. 'n Mosie of voorstel, uitgesonderd 'n aanbeveling van die bestuurskomitee, wat die opstel of wysiging van 'n wet of 'n verordening raak, word, voordat die raad daaroor besluit, aan die bestuurskomitee voorgelê om verslag daaroor aan die raad te doen.

Voorstelle wat ingedien kan word

21. (1) Behoudens die bepalings van artikel 40 mag, wanneer 'n mosie of voorstel by 'n vergadering bespreek word, geen ander voorstel, behalwe die volgende, ingedien word nie:

(a) Dat die mosie of voorstel gewysig word;

(b) dat die saak na die bestuurskomitee terugverwys word sodat dit verder oorweeg kan word;

(c) dat oorweging van die saak uitgestel word;

(d) dat die vergadering verdaag word;

(e) dat die debat opgeskort word;

(f) dat daar oor die saak gestem word;

(g) dat die raad tot die volgende saak oorgaan:

Met dien verstande dat so 'n voorstel slegs beskou word as aan die raad vir beslissing gestel, indien dit behoorlik gesekondeer is.

(2) 'n Voorstel ingevolge subartikel (1)(a) en (b) kan slegs deur 'n lid ingedien word tydens sy toespraak oor die mosie of voorstel onder bespreking.

(3) Indien 'n voorstel ingevolge subartikel (1)(a) of (b) ingedien is, mag geen ander voorstel ingevolge subartikel (1) ingedien word voordat die indiener en sekondant van die mosie of voorstel onder bespreking daaroor gepraat het nie.

(4) 'n Voorstel ingevolge subartikel (1)(c), (d), (e), (f) of (g) kan slegs na afloop van 'n toespraak ingedien word deur 'n lid wat nie aan die debat oor die mosie of voorstel onder bespreking deelgeneem het nie.

(5) 'n Tweede voorstel ingevolge subartikel (1)(c), (d), (e), (f) of (g) mag nie binne 'n halfuur na 'n dergelike voorstel oor dieselfde saak ingedien word nie, tensy die omstandighede na die mening van die voorsitter ingrypend verander het.

Withdrawl of Motion or Proposal

18. (1) A motion or proposal may be withdrawn or amended by the mover with the consent of the council which shall be given or refused without debate.

(2) After consent for the withdrawal of a motion or proposal has been granted, no member shall speak upon such motion or proposal.

(3) After consent for the withdrawal of a motion or proposal has been refused, a member may speak upon such motion or proposal.

Motion or Proposal affecting Budget to be referred to Management Committee

19. A motion or proposal, other than a proposal as contemplated in section 12(5)(c) that the management committee reconsider its resolution, which is designed to increase or decrease the approved budget of the council, shall not be adopted before the management committee has reported thereon to the council: Provided that such a report by the management committee may be dispensed with if the chairman of the management committee deems such report unnecessary.

Motion or Proposal affecting a By-law or Law to be referred to Management Committee

20. A motion or proposal other than a recommendation of the management committee affecting the making or amendment of a law or a by-law shall, before the council adopts a resolution thereon, be submitted to the management committee for a report thereon.

Proposals which may be Received

21. (1) Subject to the provisions of section 40, when a motion or proposal is under debate at a meeting, no further proposal shall be received except the following:

(a) To amend the motion or proposal;

(b) that the question be referred back to the management committee for further consideration;

(c) that consideration of the question be postponed;

(d) that the meeting do now adjourn;

(e) that the debate be adjourned;

(f) that the question be put to the vote;

(g) that the council do proceed to the next business:

Provided that such proposal shall only be deemed to have been submitted to the council for decision, if it was duly seconded.

(2) A proposal in terms of subsection (1)(a) and (b) may only be put by a member while he is speaking on a motion or proposal under debate.

(3) If a proposal is put in terms of subsection (1)(a) or (b), no further proposal may be put in terms of subsection (1) before the mover and seconder of the motion or proposal under debate have spoken thereon.

(4) A proposal in terms of subsection (1)(c), (d), (e), (f) or (g) by a member who did not take part in the debate on the motion or proposal under discussion, may only be put at the conclusion of a speech.

(5) A second proposal in terms of subsection (1)(c), (d), (e), (f) or (g) shall not be made within half an hour of a similar proposal on the same matter unless, in the opinion of the chairman, the circumstances are materially altered.

(6) Behoudens die bepalings van subartikels (2) en (3), kan 'n lid wat 'n voorstel ingevolge subartikel (1) ingedien het, hoogstens vyf minute daaroor praat, maar die sekondant word nie toegelaat om daaroor te praat nie, en daar is geen reg van repliek nie.

(7) Die lid wat die mosie of voorstel onder bespreking ingedien het, kan wanneer 'n voorstel ingevolge subartikel (1) ingedien is, hoogstens vyf minute oor laasgenoemde voorstel praat sonder om sy reg van repliek te verbeur as die voorstel verwerp word, en daarna word sonder verdere debat oor die voorstel ingevolge subartikel (1) gestem.

(8) 'n Voorstel ingevolge subartikel (1) word ooreenkomstig die toepaslike bepalings van artikels 22 tot 28 hanteer.

Wysiging van 'n Mosie of Voorstel

22. (1) 'n Wysiging wat ingevolge artikel 21(1)(a) voorgestel word —

(a) moet betrekking hê op die mosie of voorstel ten opsigte waarvan dit voorgestel word;

(b) word op skrif gestel, deur die voorsteller onderteken en aan die voorsitter oorhandig; en

(c) word duidelik deur die voorsitter aan die vergadering gestel voordat daaroor gestem word.

(2) Behoudens die bepalings van artikel 21(3) kan meer as een wysiging van 'n mosie of voorstel ingedien word en, behoudens die bepaling van subartikel (5), moet elke wysiging wat voorgestel word, by die sluiting van die debat oor sodanige mosie of voorstel tot stemming gebring word.

(3) Indien meer as een wysiging van 'n mosie of voorstel ingedien is, word sodanige wysigings in die volgorde waarin dit ingedien is, tot stemming gebring.

(4) 'n Lid stel nie meer as een wysiging van dieselfde mosie of voorstel voor nie.

(5) Indien 'n wysiging aangeneem word, word die oorspronklike mosie of voorstel vervang deur die mosie of voorstel soos gewysig, wat dan die mosie of voorstel word ten opsigte waarvan enige verdere wysigings wat voorgestel is, tot stemming gebring word: Met dien verstande dat die voorsitter, indien 'n wysiging wat aangeneem is na sy mening 'n ander wysiging onnodig of sinneloos maak, kan beslis dat sodanige ander wysiging nie tot stemming gebring hoef te word nie, waarna laasgenoemde wysiging verval.

Die Saak word vir Verdere Oorweging Terugverwys

23. (1) 'n Voorstel ingevolge artikel 21(1)(b) word slegs ingedien ten opsigte van 'n aanbeveling van die bestuurskomitee wat deur die raad oorweeg word.

(2) Daar word nie oor 'n voorstel ingevolge artikel 21(1)(b) gestem voordat die voorsitter van die bestuurskomitee daaroor gepraat het nie, en indien so 'n voorstel aanvaar word, word die bespreking van die aanbeveling gestaak en gaan die raad oor tot die volgende saak.

Uitstel van Oorweging van Saak

24. Indien daar besluit word om oorweging van 'n saak tot 'n bepaalde datum uit te stel, soos in artikel 21(1)(c) beoog, word die mosie of voorstel, indien die saak nie uit 'n aanbeveling van die bestuurskomitee voortvloei nie, behoudens die bepalings van artikel 26, eerste geplaas onder die mosies of voorstelle in artikel 7(1)(i) beoog wat op die bepaalde datum oorweeg word, of indien die saak uit 'n aanbeveling van die bestuurskomitee voortvloei,

(6) Save as provided for in subsections (2) and (3), a member who has made a proposal in terms of subsection (1), may speak thereon for not more than five minutes but the seconder shall not be allowed to speak thereon, and there shall be no right of reply.

(7) The member who put the motion or proposal under debate may, when a proposal is made in terms of subsection (1), without forfeiting his right of reply if the proposal is not carried, speak on such proposal for not more than five minutes and subsequently the proposal shall be put without further debate.

(8) A proposal in terms of subsection (1) shall be dealt with in terms of the provisions of sections 22 to 28.

Amendment of a Motion or Proposal

22. (1) An amendment which is moved in terms of section 21(1)(a) —

(a) shall be relevant to the motion or proposal on which it is moved;

(b) shall be reduced to writing, signed by the mover and handed to the chairman; and

(c) shall be clearly stated to the meeting by the chairman before it is put to the vote.

(2) Subject to the provisions of section 21(3), more than one amendment of a motion or proposal may be moved and, save as provided in subsection (5), every amendment proposed shall at the close of the debate on such motion or proposal, be put to the vote.

(3) If more than one amendment to a motion or proposal has been moved, such amendments shall be put to the vote in the order in which they were moved.

(4) No member shall move more than one amendment of the same motion or proposal.

(5) If an amendment is carried, the amended motion or proposal shall take the place of the original motion or proposal and shall then become the motion or proposal in respect of which any further proposed amendments shall be put: Provided that the chairman may, if he is of the opinion that an amendment which has been carried renders another amendment unnecessary or pointless, rule that such other amendment need not to be put, after which the latter amendment shall lapse.

The Question shall be Referred Back for Further Consideration

23. (1) A proposal in terms of section 21(1)(b) shall only be made in respect of a recommendation by the management committee which is being considered by the council.

(2) A proposal in terms of section 21(1)(b) shall not be put until the chairman of the management committee has spoken on it, and if such proposal is carried, the debate on the recommendation shall end and the council shall proceed to the next business.

Postponement of Consideration of Question

24. If a motion is carried that consideration of a question be postponed, as contemplated in section 21(1)(c), to a stated date, the motion or proposal, if the question did not arise from a recommendation of the management committee shall, subject to the provisions of section 26, be placed first among the motions or proposals contemplated in section 7(1)(i), which are to be considered on the particular date, or if such a question arises from a recommendation of the management committee, it shall

word dit vervat in die verslag wat daardie komitee op die betrokke datum aan die raad voorlê.

Verdaging van Vergadering

25. Geen lid dien op 'n vergadering meer as een voorstel ter verdaging van die vergadering in, of sekondeer meer as een sodanige voorstel nie.

Opskorting van die Debat

26. (1) Indien 'n voorstel aanvaar word dat die debat opgeskort word, soos in artikel 21(1)(e) beoog, behandel die raad die volgende saak wat in die agenda verskyn en word die saak ten opsigte waarvan die debat opgeskort is, ondanks die bepalings van artikel 24, eerste geplaas op die lys van mosies of voorstelle in artikel 7(1)(i) beoog, van die volgende vergadering, en die bespreking daarvan word by daardie vergadering hervat.

(2) Wanneer 'n debat wat opgeskort is, hervat word, is die lid wat voorgestel het dat dit opgeskort word, geregtig om eerste te praat.

(3) Geen lid maak meer as een voorstel ter opskorting van dieselfde debat of sekondeer meer as een sodanige voorstel nie.

Stemming oor die Saak

27. Die voorsteller van 'n mosie of voorstel onder bespreking het ondanks die feit dat 'n voorstel ingevolge artikel 21(1)(f) aangeneem is, die reg om ingevolge artikel 32 repliek te lewer, voordat daar oor die saak gestem word.

Voorstel dat Raad tot die Volgende Saak oorgaan

28. (1) 'n Voorstel ingevolge artikel 21(1)(g) kan aanvaar word tensy 'n wetsbepaling vereis dat die raad 'n besluit oor 'n bepaalde saak moet neem.

(2) Indien 'n voorstel ingevolge artikel 21(1)(g) aanvaar word, word daar van die saak onder bespreking afgestap en verval sodanige saak.

Voorsitter Geniet Voorrang

29. Wanneer die voorsitter praat, gaan sit 'n lid wat aan die woord is of wil praat en die lede bewaar die swye sodat die voorsitter ongehinderd aangehoor kan word.

Lid staan terwyl hy Praat

30. (1) 'n Lid staan terwyl hy praat en hy spreek die voorsitter aan.

(2) Indien 'n lid wat nie besig is om te praat nie, opstaan om 'n verduideliking te vra of 'n voorstel te maak en sodanige lid deur die voorsitter gesien en aangespreek word, gaan sit die lid wat besig is om te praat totdat die voorsitter 'n reëling getref het.

Duur van Toesprake

31. (1) Behoudens die bepalings van artikels 12, 21, 40 en 53 kan 'n lid hoogstens 15 minute oor 'n mosie of voorstel praat: Met dien verstande dat die raad kan toelaat dat 'n toespraak vir 'n verdere tydperk of tydperke van 10 minute duur.

(2) Die raad kan die bepalings van subartikel (1) tersyde stel ten opsigte van 'n verklaring wat die voorsitter van die bestuurskomitee of 'n ander lid van die bestuurskomitee met die raad se toestemming, doen, in verband met enige aangeleentheid wat uit 'n verslag van die bestuurskomitee voortspruit.

(3) 'n Lid mag sy toespraak nie voorlees nie, maar kan sy geheue verfris deur aantekeninge te raadpleeg.

(4) Die bepalings van hierdie artikel is nie van toepas-

be contained in the report of that committee to the council on the day in question.

Adjournment of Meeting

25. No member shall at any meeting move or second more than one proposal for the adjournment of the meeting.

Adjournment of the Debate

26. (1) If a proposal that the debate be adjourned, as contemplated in section 21(1)(e), is carried, the council shall deal with the next question on the agenda and the question in respect of which the debate has been adjourned shall, notwithstanding the provisions of section 24, be placed first on the list of motions or proposals contemplated in section 7(1)(i), of the next meeting and the discussion thereof shall be resumed at that meeting.

(2) On the resumption of an adjourned debate, the member who moved its adjournment shall be entitled to speak first.

(3) No member shall move or second more than one proposal for adjournment of the same debate.

Putting of the Question

27. The mover of a motion or proposal under debate shall, notwithstanding the fact that the proposal has been adopted in terms of section 21(1)(f), have the right to reply in terms of section 32 before the question is put.

Proposal that Council Proceed to Next Business

28. (1) A proposal in terms of section 21(1)(g) may be carried unless the council is required on legal grounds to pass a resolution on a particular question.

(2) If a proposal in terms of section 21(1)(g) is carried, the question under discussion shall be dropped and shall lapse.

Precedence of Chairman

29. Whenever the chairman speaks, any member then speaking or offering to speak is to sit down and the members are to be silent so that the chairman may be heard without interruption.

Member to Stand while Speaking

30. (1) A member shall stand when speaking and shall address the chair.

(2) If a member who is not speaking rises on a point of order or to make a proposal and such member is seen and addressed by the chairman, the member then speaking shall sit down until the chairman has made a ruling.

Length of Speeches

31. (1) Subject to the provisions of sections 12, 21, 40 and 53, a member may speak for no longer than 15 minutes on a motion or proposal: Provided that the council may permit a speech to be continued for a further period or periods of 10 minutes.

(2) The council may waive the provisions of subsection (1) in regard to a statement made with the consent of the council by the chairman of the management committee or a member of the management committee, in relation to any matter arising from a report of the management committee.

(3) A member shall not read his speech but may refresh his memory by referring to notes.

(4) The provisions of this section shall not reply to a

sing op 'n lid wanneer hy die burgemeestersverslag lewer of wanneer hy die begroting van inkomste en uitgawe voorlê nie.

Lid Mag net Een Maal Praat

32. (1) Behoudens andersluidende bepalings in hierdie verordeninge vervat, praat 'n lid nie meer as een keer oor 'n mosie of voorstel nie: Met dien verstande dat die voorsteller repliek kan lewer waarmee die debat afgesluit word, maar hy moet hom streng by 'n antwoord aan vorige sprekers bepaal en nie nuwe sake te berde bring nie.

(2) Die raad kan die voorsitter van die bestuurskomitee of lid wat 'n voorstel ingevolge artikel 12 gemaak het, toelaat om 'n saak te verduidelik voordat 'n bepaalde item van die verslag van die bestuurskomitee oorweeg word of tydens die bespreking van sodanige verslag in antwoord op 'n bepaalde vraag.

Bespreking moet ter sake wees

33. 'n Lid wat praat, bepaal hom stiptelik by die saak onder behandeling of by 'n verduideliking of 'n punt van orde en geen bespreking word toegelaat nie —

(a) wat 'n aangeleentheid wat in die sakelys verskyn, vooruitloop; of

(b) van 'n aangeleentheid ten opsigte waarvan 'n beslissing deur 'n geregtelike of kwasie-geregtelike liggaam of 'n kommissie van ondersoek ingestel kragtens wetgewing al dan nie, hangende is: Met dien verstande dat sodanige aangeleentheid met die toestemming van die raad in komitee oorweeg kan word.

Nie-tersaaklikheid, Vervelige Herhaling, Onbetaamlike Taal en Versteuring van Orde

34. (1) Die voorsitter vestig die aandag van die lede op nie-tersaaklikheid, vervelige herhaling, onbetaamlike taal of enige versteuring van die orde deur 'n lid en indien so 'n lid praat, gelas hy hom om sy toespraak te staak of indien hy die gesag van die voorsitter voortdurend minag, om hom aan die vergadering te onttrek.

(2) Die voorsitter gelas 'n lid om verskoning te vra of om 'n bewering terug te trek indien dit onbetaamlik is of die waardigheid of eer van 'n lid of 'n amptenaar van die raad aantas of skend.

Verwydering of Uitsluiting van Lid

35. (1) Indien 'n lid weier om te voldoen aan 'n lasgewing ingevolge artikel 34, kan die voorsitter 'n beampte gelas om die lid te verwyder of te laat verwyder en om stappe te doen om te voorkom dat die lid na die vergadering terugkeer.

(2) Die raad kan 'n lid wat opsetlik die gesag van die voorsitter minag of wat opsetlik die werksaamhede tydens 'n vergadering belemmer, uit vergaderings van die raad uitsluit vir die tydperk wat die raad bepaal, maar nie langer as 60 dae nie.

(3) 'n Voorstel om iemand uit te sluit kan op enige tydstip van die vergadering ingedien word.

Punt van Orde en Persoonlike Verduideliking

36. (1) By die toepassing van hierdie artikel, beteken —

" 'n punt van orde" die uitwys van enige afwyking van of strydigheid met hierdie verordeninge of enige ander verordeninge van die raad of enige wet;

" 'n persoonlike verduideliking" die verduideliking

member delivering the mayoral report or in the presentation of the estimates of income and expenditure.

Member to Speak Only Once

32. (1) Subject to provisions to the contrary in these by-laws contained, no member shall speak more than once on any motion or proposal: Provided that the mover may reply in conclusion of the debate, but shall confine himself to answering to previous speakers and shall not introduce any new matter into the debate.

(2) The council may permit the chairman of the management committee or a member who made a proposal in terms of section 12 to make an explanatory statement prior to the consideration of any particular item contained in the report of the management committee or during the discussion of such report, in reply to a specific question.

Relevance

33. A member who speaks shall direct his speech strictly to the matter under discussion or to an explanation or a question of order and no discussion shall be permitted —

(a) which will anticipate any matter on the agenda; or

(b) in respect of any matter in respect of which a decision by a judicial or quasi-judicial body or a commission of inquiry, whether instituted in terms of legislation or not, is pending: Provided that such matter may be considered with the permission of the council.

Irrelevance, Tedious Repetition, Unbecoming Language and Breach of Order

34. (1) The chairman shall call the attention of the members to irrelevance, tedious repetition, unbecoming language or any breach of order on the part of a member and shall direct such member, if speaking, to discontinue his speech or, in the event of persistent disregard of the authority of the chair, to retire from the meeting.

(2) The chairman shall direct a member to apologise or withdraw an allegation if it is unbecoming or injures or impairs the dignity or honour of a member or officer of the council.

Removal or Exclusion of Member

35. (1) If a member refuses to comply with a direction in terms of section 34, the chairman may direct an officer to remove the member or to cause his removal and to take steps to prevent his return to the meeting.

(2) The council may exclude from meetings of the council for such period as it may determine but not exceeding 60 days, a member who wilfully disregards the authority of the chair or who wilfully obstructs the business at any meeting.

(3) A proposal to exclude any person may be moved at any stage of the meeting.

Points of Order and Personal Explanation

36. (1) For the pruposes of this section —

"a point of order" means pointing out any deviation of or anything contrary to these by-laws or other by-laws of the council or any law;

"a personal explanation" means the explanation of

van 'n wesenlike gedeelte van 'n lid se vroeëre toespraak wat moontlik nie reg verstaan is nie.

(2) Enige lid, ongeag of hy oor die saak onder bespreking gepraat het al dan nie, kan —

(a) 'n punt van orde stel;

(b) 'n persoonlike verduideliking gee.

(3) 'n Lid in subartikel (2) beoog, word dadelik aan die woord gestel.

(4) Behoudens die bepalings van artikel 38, is die beslissing van die voorsitter oor 'n punt van orde of oor die toelaatbaarheid van 'n persoonlike verduideliking finaal en word nie bespreek nie.

Wyse waarop Gestem word

37. (1) Die voorsitter laat die raad oor elke bestrede mosie of voorstel stem deur die lede te versoek om met die opsteek van hande aan te dui of hulle ten gunste daarvan is, al dan nie, waarna hy die uitslag van die stemming bekend maak.

(2) Nadat die voorsitter die uitslag van 'n stemming ingevolge subartikel (1) bekend gemaak het, kan 'n lid eis dat —

(a) sy stem teen die besluit genotuleer word; of

(b) 'n hoofdelike stemminge gehou word;

deur op te staan en so 'n eis aan die voorsitter te stel.

(3) Wanneer die hou van 'n hoofdelike stemming ingevolge subartikel (2)(b) geëis word, staan die voorsitter dit toe, word 'n klokkie minstens een minuut lank gelui, waarna elke ingang tot die raadsaal toegemaak word, en geen lid mag daarna die raadsaal verlaat of binnegaan nie totdat die uitslag van die hoofdelike stemming bekend gemaak is.

(4) Nadat die tydsduur in subartikel (3) vermeld, verstryk het, bring die voorsitter die mosie of voorstel weer tot stemming soos in subartikel (5) bepaal word en maak daarna die uitslag van die hoofdelike stemming bekend.

(5) 'n Hoofdelike stemming vind plaas op die wyse in subartikel (1) bepaal en die stem van elke lid word afsonderlik by name opgeneem en deur die stadsklerk of die stadsekretaris in die notule aangeteken.

(6) Wanneer 'n hoofdelike stemming ooreenkomstig die voorafgaande bepalings plaasvind, is elke aanwesige lid, met inbegrip van die voorsitter, verplig om sy stem ten gunste van of teen die mosie of voorstel uit te bring.

(7) 'n Lid wat 'n hoofdelike stemming eis, verlaat nie die raadsaal voordat sodanige stemming afgehandel is nie.

(8) Indien daar 'n staking van stemme is ten opsigte van 'n voorstel, uitgenome 'n voorstel in artikel 21 beoog, waaroor daar ooreenkomstig die bepalings van subartikel (1) of (4) gestem word en die voorsitter weier om sy beslissende stem, soos in artikel 25 van die Ordonnansie beoog, uit te bring, word die aangeleentheid onder oorweging na die bestuurskomitee terugverwys.

Vertolking van Reglement van Orde

38. (1) 'n Lid kan versoek dat die voorsitter se beslissing oor die vertolking van die Reglement van Orde, in die notule aangeteken word en die stadsekretaris hou 'n lys van sodanige beslissings by.

(2) Die voorsitter onderteken die inskrywing in die lys

some material part of a member's former speech which may have been misunderstood.

(2) Any member, whether he has addressed the council on the matter under debate or not, may —

(a) rise to a point of order;

(b) give a personal explanation.

(3) A member contemplated in subsection (2) shall be entitled to be heard forthwith.

(4) Subject to the provisions of section 38, the ruling of the chairman on a point of order or on the admissibility of a personal explanation shall be final and shall not be open to discussion.

Mode of Voting

37. (1) Every motion or proposal shall be submitted to the council by the chairman who shall call upon the members to indicate by a show of hands whether they are for or against it, and he shall thereupon declare the result of the voting.

(2) After the chairman has declared the result of the voting in terms of subsection (1), a member may demand —

(a) that his vote be recorded against the decision; or

(b) a division,

by rising and putting such demand to the chairman.

(3) When a division in terms of subsection (2)(b) is demanded, the chairman shall accede thereto, and a bell shall be rung for at least one minute, whereupon all entrances to the chamber shall be closed, and no member shall thereafter leave or enter the council chamber until after the result of the division has been declared.

(4) After expiry of the period specified in subsection (3), the motion or proposal shall again be put to the vote by the chairman in the manner provided for in subsection (5) and thereafter he shall declare the result of the division.

(5) A division shall take place in the manner prescribed in subsection (1) and the vote of each member shall be taken separately by name and recorded in the minutes by the town clerk or the town secretary.

(6) When a division takes place in accordance with the preceding provisions, every member present, including the chairman, shall be obliged to record his vote for or against the motion or proposal.

(7) A member demanding a division shall not leave the council chamber before such division has been taken.

(8) Should there be an equality of votes in respect of a proposal, except a proposal as contemplated in section 21, which is being put in terms of subsection (1) or (4) and the chairman refuses to record his casting vote as contemplated in terms of section 25 of the Ordinance, the matter shall be referred back to the management committee for consideration.

Interpretation of Standing Orders

38. (1) Any member may request that the ruling of the chairman as to the interpretation of the Standing Orders be recorded in the minutes and a register of such rulings shall be kept by the town secretary.

(2) The chairman shall sign the entry in the register re-

waarna in subartikel (1) verwys word, van elke beslissing wat hy gegee het.

(3) 'n Lid wat 'n versoek ingevolge subartikel (1) gerig het, kan mondelings gedurende daardie vergadering of skriftelik binne vyf dae daarna, eis dat die stadsekretaris die saak aan die bestuurskomitee voorlê, en in so 'n geval oorweeg die bestuurskomitee die beslissing en doen daaroor verslag aan die raad.

(4) Die raad kan op aanbeveling van die bestuurskomitee, gelas dat die voorsitter se beslissing gewysig of vervang word.

(5) Indien die voorsitter se beslissing ingevolge subartikel (4) gewysig of vervang word, moet die bestuurskomitee aan die raad 'n aanbeveling maak aangaande daardie aangeleentheid.

Handhawing van Orde

39. (1) Die voorsitter kan te eniger tyd gedurende 'n vergadering, indien hy dit ter handhawing van die orde noodsaaklik ag, opdrag gee dat 'n beampte enige persoon, uitgesonderd 'n lid, uit die raadsaal verwyder of laat verwyder, of dat die openbare galery ontruim word.

(2) Niemand mag die raadsaal binnegaan of daar bly nie tensy, in die geval van 'n man, hy 'n baadjie, hemp en langbroek, of langbroek safaripak met skoene en sokkies of in die geval van 'n vrou, sy 'n rok, of 'n pak, of 'n bloes en romp of 'n broekpak met skoene aan het: Met dien verstande dat so iemand met die toestemming van die voorsitter anders geklee kan wees.

(3) Enigiemand wat weier om 'n opdrag gegee ingevolge subartikel (1) uit te voer of wat hom opsetlik teen die uitvoering daarvan verset of andersins subartikel (1) of (2) oortree, is aan 'n misdryf skuldig.

Die Raad in Komitee

40. (1) Ondanks andersluidende bepalings in hierdie verordeninge vervat, kan 'n lid —

(a) te eniger tyd nadat 'n item op die sakelys aan die orde gestel is of gedurende die oorweging daarvan, voorstel dat die raad, vir die verdere oorweging van daardie item, besluit om ingevolge artikel 23 van die Ordonnansie in komitee te gaan; of

(b) indien die raad in komitee is soos in paragraaf (a) beoog, voorstel dat vir die verdere oorweging van die item onder bespreking, die raad besluit om sodanige oorweging in die ope raad te doen:

Met dien verstande dat die voorsitter van die bestuurskomitee of die lid van die bestuurskomitee in artikel 12(1) beoog, te eniger tyd kan voorstel dat die raad besluit om in komitee te gaan vir die oorweging van een of meer items op die sakelys.

(2) Geen sekondant word benodig vir 'n voorstel ingevolge subartikel (1) nie.

(3) Ondanks andersluidende bepalings in hierdie verordeninge vervat, kan slegs die lid wat 'n voorstel in subartikel (1) beoog maak, oor die voorstel praat en sy toespraak mag hoogstens vyf minute wees en dit moet beperk wees tot die redes waarom die raad moet besluit om in komitee te gaan of die saak verder in die ope raad te bespreek, na gelang van die geval: Met dien verstande dat indien 'n voorstel ingevolge die voorbehoudsbepaling by subartikel (1) gemaak word die betrokke lid hoogstens vyf minute

ferred to in subsection (1) of each ruling given by him.

(3) A member who has made a request in terms of subsection (1), may orally during that meeting or within five days thereof in writing require the town secretary to submit the matter to the management committee, in which event the management committee shall consider the ruling and report thereon to the council.

(4) The council may, on the recommendation of the management committee, direct that the ruling of the chairman be amended or substituted.

(5) If the chairman's ruling is amended or substituted in terms of subsection (4), the management committee shall make a recommendation to the council on that matter.

Maintenance of Order

39. (1) The chairman may at any time during a meeting, if he deems it necessary for the maintenance of order, direct an officer to remove or cause the removal of any person, excluding a member, from the council chamber or order that the public gallery be vacated.

(2) No person shall enter or remain in the council chamber unless, in the case of a male, he is wearing a jacket, shirt and long trousers, or safari suit with long trousers with shoes and socks, or in the case of a female, she is wearing a dress, suit, blouse and skirt or trouser suit and shoes: Provided that such person may, with the permission of the chairman, be dressed otherwise.

(3) Any person who refuses to carry out any instruction given in terms of subsection (1), or who wilfully obstructs the carrying out of such instruction or otherwise contravenes the provisions of subsection (1) or (2), shall be guilty of an offence.

Council in Committee

40. (1) Notwithstanding anything to the contrary in these by-laws contained, a member may —

(a) at any time after an item on the agenda has been called or during consideration thereof, move that the council resolves itself into committee in terms of section 23 of the Ordinance for the further consideration of that item; or

(b) if the council is in committee as contemplated in paragraph (a), move that for the further consideration of the item under debate, the council resolve to consider the matter in open council:

Provided that the chairman of the management commitee or the member of the management committee contemplated in section 12(1), may at any time move that the council resolve itself into committee for consideration of one or more items on the agenda.

(2) No seconder is required for a motion in terms of subsection (1).

(3) Notwithstanding anything to the contrary in these by-laws contained, only the member moving a motion in terms of subsection (1) may speak on such motion for a period not exceeding five minutes and shall restrict his speech to the reasons why the council should resolve itself into committee or discuss the matter in open council, as the case may be: Provided that if a motion is moved in terms of subsection (1), the member concerned may speak for a period not

kan praat oor elke item ten opsigte waarvan sodanige voorstel gemaak word.

(4) Die voorsitter kan, indien na sy mening in die loop van 'n toespraak inligting wat tot nadeel van die raad of die inwoners van die munisipaliteit kan wees, openbaar word of op die punt staan om openbaar te word, opdrag aan die betrokke lid gee om sy toespraak onmiddellik te staak.

(5) Indien die raad in komitee is, geld die bepalings van hierdie verordeninge, behalwe in soverre dit teenstrydig is met hierdie artikel.

(6) Indien die raad 'n besluit ingevolge subartikel (1) neem word die verdere debat oor die betrokke item, ongeag of dit in komitee of die ope raad gevoer word, vir alle doeleindes geag 'n voorsetting te wees van die voorafgaande debat op daardie item.

(7) Indien 'n voorstel ingevolge die voorbehoudsbepaling by subartikel (1) aanvaar word, bepaal die voorsitter wanneer die betrokke items oorweeg word en alle sodanige items word agtereenvolgens oorweeg.

(8) Na afhandeling van die items vir oorweging in komitee, moet die raad terugkeer na die oorweging van verdere items in die ope raad.

(9) Wanneer die raad besluit om in komitee te gaan, moet alle lede van die publiek en amptenare van die raad, behalwe die stadsklerk, stadsekretaris en sodanige ander beamptes wat die voorsitter aanwys, die raadsaal verlaat en hulle mag nie na die raadsaal terugkeer vir die duur van die verrigtinge in komitee nie.

(10) Die voorsitter kan opdrag gee dat 'n beampte enige persoon wat in die raadsaal agterbly of die raadsaal betree in stryd met subartikel (9), uit die raadsaal verwyder of laat verwyder, of stappe doen om enige persoon te verhinder om die raadsaal te betree in stryd met daardie subartikel.

Verslae kan aan die Pers Verstrek word

41. Die stadsekretaris kan, wanneer daar aansoek by hom gedoen word deur enige geregistreerde nuusblad, aan sodanige nuusblad, of aan sy verteenwoordiger, die agenda van die raad verstrek: Met dien verstande dat die bestuurskomitee of die stadsklerk hom kan gelas om enige besondere agenda of item in 'n agenda van die pers terug te hou.

Verslagdoening aan Bestuurskomitee

42. (1) By die toepassing van hierdie artikel beteken "hoof van 'n departement" die hoof van enige afdeling of vertakking wat nie regstreeks aan enige senior beampte, uitgesonderd die stadsklerk, verantwoordelik is nie.

(2) 'n Verslag van 'n departementshoof word aan die stadsklerk gerig wat dit aan die bestuurskomitee kan voorlê: Met dien verstande dat die stadsklerk 'n verslag wat deur die raad of bestuurskomitee vereis word of wat ingevolge 'n wet deur die raad oorweeg moet word, moet voorlê.

(3) Die stadsklerk kan 'n verslag na 'n departementshoof terugverwys vir wysiging of aanvulling en kan, indien hy dit nodig ag, kommentaar lewer en 'n aanbeveling maak ten opsigte van enige verslag wat hy voorlê.

Tyd van Bestuurskomiteevergaderings

43. (1) Die bestuurskomitee stel die datums en tye vas waarop sy vergaderings gehou word.

exceeding five minutes on each item in respect of which such proposal is made.

(4) The chairman may, if in his opinion information is disclosed or is about to be disclosed in the course of a speech which may be prejudicial to the council or the inhabitants of the municipality, direct the member concerned to forthwith discontinue his speech.

(5) If the council is in committee, the provisions of these by-laws, except in so far as they are in conflict with this section, shall apply.

(6) If the council adopts a resolution in terms of subsection (1), the further debate on the item in question, whether in or out of commitee, shall for all purposes be deemed to be a continuation of the preceding debate on that item.

(7) If a proposal in terms of the proviso to subsection (1) is carried, the chairman shall determine when the items concerned shall be considered and all such items shall be considered consecutively.

(8) At the conclusion of the consideration of items in commitee, the council shall revert to the consideration of further items in open council.

(9) When the council resolves itself into commitee, all members of the public and council officials except the town clerk, the town secretary and such other officials as the chairman may require to remain, shall leave the council chamber and shall not return to the council chamber for the duration of the proceedings in committee.

(10) The chairman may direct an official to eject or cause to be ejected any person who remains in the council chamber in contravention of subsection (9), or take steps to prevent the entry of any person into such chamber in contravention of that subsection.

Reports may be Supplied to the Press

41. The town secretary may, on application being made to him by any registered newspaper, supply to such newspaper or its representative, the agenda of the council: Provided that the management commitee or the town clerk may instruct him to withhold from the press any particular agenda or item in an agenda.

Reporting to Management Committee

42. (1) For the purposes of this section, "head of a department" means the head of any section or branch who is not directly responsible to any senior official, other than the town clerk.

(2) A report of a head of a department shall be submitted to the town clerk who may in turn submit it to the management committee: Provided that the town clerk shall submit a report when this is required by the council or management committee or has to be considered by the council in terms of any law.

(3) The town clerk may refer a report back to the head of a department for amendment or any addition thereto and may, if he deems it necessary, comment or make a recommendation in respect of any report which he submits.

Time of Management Committee Meetings

43. (1) The management committee shall determine the dates and times of its meetings.

(2) 'n Vergadering van die bestuurskomitee word nie sonder toestemming van die raad tydens 'n vergadering van die raad gehou nie.

Kennisgewing van Bestuurskomiteevergaderings

44. (1) 'n Gewone vergadering van die bestuurskomitee word belê by wyse van 'n skriftelike kennisgewing wat deur die stadsklerk of stadsekretaris onderteken word en sodanige kennisgewing vermeld die sake wat behandel staan te word.

(2) Die kennisgewing in subartikel (1) beoog, word minstens 24 uur voor die aanvang van 'n gewone vergadering, aan elke lid van daardie komitee persoonlik besorg of by sy besigheids- of woonadres afgelewer en indien so 'n kennisgewing toevallig nie aldus besorg of afgelewer word nie, raak dit nie die geldigheid van die vergadering nie.

(3) Indien die bestuurskomitee versuim het om twee keer in enige maand waarin 'n gewone vergadering van die raad gehou word byeen te kom, rapporteer die stadsklerk die redes vir sodanige versuim aan die raad op sy volgende gewone vergadering.

Bywoningsregister vir Bestuurskomiteevergaderings

45. (1) Die stadsekretaris hou 'n bywoningsregister aan waarin elke lid van die bestuurskomitee wat 'n vergadering van daardie komitee bywoon, sy naam teken.

(2) Wanneer 'n lid wat nie 'n lid van die bestuurskomitee is nie, 'n vergadering van daardie komitee bywoon, teken hy sy naam in die bywoningsregister in 'n afsonderlike kolom wat vir daardie doel aangebring is.

Geen Kworum by Bestuurskomiteevergaderings

46. Indien daar na verloop van 20 minute na die tyd waarop 'n vergadering van die bestuurskomitee moet begin nie 'n kworum is nie, word die vergadering gehou op 'n datum en tyd deur die stadsklerk bepaal.

Deelname aan Bespreking op Bestuurskomiteevergaderings

47. 'n Persoon wat deur die bestuurskomitee versoek of toegelaat word om 'n vergadering van dié komitee by te woon, kan met toestemming van die voorsitter van die bestuurskomitee aan die bespreking deelneem.

Goedkeuring van Notule van Bestuurskomiteevergaderings

48. (1) By 'n gewone vergadering van die bestuurskomitee word nadat enige aansoek om afwesigheidsverlof oorweeg is, die notule van enige vorige vergadering van die komitee wat nie reeds goedgekeur is nie, behoudens die bepalings van subartikel (2) gelees, met of sonder wysiging goedgekeur en deur die voorsitter van die bestuurskomitee op die laaste bladsy daarvan onderteken en elke wysiging en ander bladsy word deur hom geparafeer.

(2) Die notule in subartikel (1) beoog, kan as gelees beskou word indien dit minstens 'n uur voor die aanvang van die vergadering ter insae van lede van die komitee gelê het: Met dien verstande dat, indien 'n lid dit eis, die notule gelees moet word, tensy die bestuurskomitee besluit om oorweging daarvan tot sy volgende vergadering uit te stel: Voorts met dien verstande dat indien die notule uitgestuur is op die wyse soos bepaal in artikel 44(2), 'n lid nie kan eis dat dit gelees word nie.

(3) Behoudens die bepalings van artikel 55(9) van die Ordonnansie op Plaaslike Bestuur (Administrasie en Verkiesings), 1960, en ondanks die bepalings van subartikel (1), kan die notule van 'n vergadering van

(2) No meeting of the management committee shall be held during a meeting of the council without the council's consent.

Notice of Management Committee Meetings

44. (1) An ordinary meeting of the management committee shall be convened by way of a written notice signed by the town clerk or the town secretary and such notice shall contain the business to be dealt with.

(2) The notice contemplated in subsection (1) shall be delivered to every member of that committee personally or left at his business or residential address not later than 24 hours before the commencement of an ordinary meeting, and should the notice accidentally not be so delivered or left, the validity of the meeting shall not be affected thereby.

(3) If the management committee has failed to meet twice in any month in which an ordinary meeting of the council is held, the town clerk shall report the reasons for such failure to the council at its next ordinary meeting.

Attendance Register for Management Committee Meetings

45. (1) The town secretary shall keep an attendance register in which every member of the management committee attending a meeting of that committee shall sign his name.

(2) Whenever a member who is not a member of the management committee attends a meeting of that committee, he shall enter his name in the attendance register in a separate column provided for that purpose.

No Quorum at Management Committee Meetings

46. If, after the expiry of 20 minutes after the time at which a meeting of the management committee is due to commence there is no quorum, the meeting shall be held on a day and at an hour determined by the town clerk.

Participation in Discussion at Management Committee Meetings

47. Any person requested or permitted by the management committee to attend a meeting of that committee may, with the permission of the chairman, speak at such meeting.

Approval of Minutes of Management Committee Meetings

48. (1) At any ordinary meeting of the management committee, after consideration of applications for leave of absence, such minutes of any previous meeting of the committee as have not yet been confirmed shall, subject to the provisions of subsection (2), be read, approved with or without amendment and signed by the chairman of the management committee on the last page thereof and every amendment and other page shall be initialled by him.

(2) The minutes contemplated in subsection (1) may be taken as read if they have been open to inspection by the members of the committee for not less than one hour prior to the commencement of the meeting: Provided that the minutes shall be read if a member so requires, unless the committee decides to defer consideration thereof to the next meeting: Provided further that if the minutes have been circulated in the manner provided in section 44(2), it shall not be competent for any member to require them to be read.

(3) Subject to the provisions of section 55(9) of the Local Government (Administration and Elections) Ordinance, 1960, and notwithstanding the provi-

die bestuurskomitee weens drukke werksaamhede agterweë gehou en op 'n latere vergadering goedgekeur word.

(4) Geen voorstel of bespreking ten opsigte van die notule, behalwe in verband met die juistheid daarvan, word toegelaat nie.

Stemming of Vergaderings van Bestuurskomitees

49. (1) Die voorsitter van die bestuurskomitee laat die lede van die bestuurskomitee stem deur die opsteek van hande.

(2) 'n Lid van die bestuurskomitee kan versoek dat sy stem teen 'n besluit genotuleer word.

Beslissing van Voorsitter van Bestuurskomitee oor Prosedure

50. (1) 'n Beslissing van die voorsitter van die bestuurskomitee oor prosedure is, behoudens die bepalings van subartikel (2), finaal.

(2) Indien 'n beslissing van die voorsitter van die bestuurskomitee oor prosedure in twyfel getrek word, word sodanige beslissing op die eersvolgende vergadering van die bestuurskomitee bespreek en hersien en vir die doeleindes van sodanige bespreking ontruim die voorsitter die voorsitterstoel.

Komitees van die Raad

51. (1) 'n Lid van 'n komitee wat as lid daarvan wil bedank, dien sy bedanking skriftelik by die stadsklerk in en daarna kan so 'n bedanking nie teruggetrek word nie.

(2) Behoudens die bepalings van artikel 59 van die Ordonnansie op Plaaslike Bestuur (Administrasie en Verkiesings), 1960, meld die bestuurskomitee elke vakature wat in 'n komitee van die raad, uitgesonderd die bestuurskomitee, ontstaan, nie later nie as op die tweede gewone vergadering na die komiteevergadering waarop sodanige vakature aangemeld word, by die raad aan en die raad kan die vakature aanvul.

(3) Indien verlof aan 'n lid wat nie 'n lid van die bestuurskomitee is nie, toegestaan word om afwesig te wees van 'n vergadering van 'n komitee van die raad, kan die raad 'n ander lid benoem om tydens sy afwesigheid op te tree in 'n komitee waarin die afwesige lid dien.

Uitsluiting van Lede wat Stukke Publiseer of Openbaar Maak

52. (1) Enige lid wat 'n dokument of stuk van die raad, of die verrigtinge van 'n komitee van die raad met betrekking tot grond of ander eiendom wat die raad aanskaf of onteien, of geregtelike stappe of arbitrasieverrigtinge waarby die raad betrokke is, of die sakelys of notule of 'n dokument of stuk, of enige deel daarvan van die raad in komitee of van die bestuurskomitee of 'n ander komitee van die raad of enige saak waarvan die publikasie of openbaarmaking die belange van die raad sal kan benadeel, publiseer of openbaar maak of dit laat doen, is skuldig aan 'n misdryf.

(2) Die raad kan vir 'n tydperk wat hy bepaal, maar hoogstens 60 dae lank, 'n lid uitsluit wat, na sy mening, skuldig is aan die misdryf ingevolge subartikel (1).

(3) Indien 'n lid 'n vergadering bywoon in weerwil van 'n besluit ingevolge subartikel (2) om sodanige lid uit te sluit, kan die voorsitter van die raad aan 'n beampte opdrag gee om sodanige lid te verwyder of te laat verwyder en om stappe te doen om te voorkom dat sodanige lid na die vergadering terugkeer.

sions of subsection (1), the minutes of a meeting of the management committee may, owing to pressure of work, be held over for confirmation at any subsequent meeting.

(4) No proposal or discussion shall be allowed upon the minutes, except as to their accuracy.

Voting at Meetings of Management Committees

49. (1) The chairman of the management committee shall allow the members of the management committee to vote by show of hands.

(2) A member of the management committee may request that his vote against a resolution be recorded.

Ruling of Chairman of Management Committee on Procedure

50. (1) Subject to the provisions of subsection (2), a ruling by the chairman of the management committee as to procedure shall be final.

(2) If a ruling of the chairman of the management committee is called in question, such ruling shall be discussed and revised at the next meeting of the management committee and for this purpose the chairman of the management committee shall vacate the chair.

Committees of the Council

51. (1) A member of a committee wishing to resign therefrom, shall tender his resignation in writing to the town clerk and thereafter such resignation may not be withdrawn.

(2) Subject to the provisions of section 59 of the Local Government (Administration and Elections) Ordinance, 1960, the management committee shall report to the council every vacancy arising in a committee of the council, excluding the management committee, not later than at the second ordinary meeting after the committee meeting at which such vacancy was announced, and the council may fill such vacancy.

(3) If leave of absence from a meeting of a committee of the council is granted to a member who is not a member of the management committee, the council may nominate another member to act in the absence of the member serving in the committee.

Exclusion of Members Publishing or Disclosing Documents

52. (1) Any member who publishes or discloses or causes to be published or disclosed any document or record of the council or the proceedings of any committee of the council relating to any purchase or expropriation of land or other property by the council or any legal or arbitration proceedings in which the council is concerned, or the agenda or minutes or document or records, or any part thereof, of the council in committee or of the management committee or another committee of the council, or any matter the publication or disclosure of which would or might be prejudicial to the interests of the council, shall be guilty of an offence.

(2) The council may exclude for such period as it may determine, but not exceeding 60 days, any member who in its opinion is guilty of the offence in terms of subsection (1).

(3) If a member attends a meeting in contravention of a decision in terms of subsection (2) to exclude such member, the chairman may call upon an officer to remove such member and to take steps to ensure that such member does not return to the meeting.

Verklaring van Geldelike Belang

53. (1) 'n Lid wat ingevolge artikel 42(2)(d) van die Ordonnansie 'n geldelike belang wil verklaar, moet dit onverwyld doen nadat die item of mosie ten opsigte waarvan sodanige belang bestaan, aan die orde gestel is.

(2) Geen lid mag langer as vyf minute praat nie oor die vraag of sy belang soos in subartikel (1) beoog, so gering of verwyderd is dat 'n botsing van belange onwaarskynlik is, tensy die voorsitter hom toelaat om sy toespraak te verleng vir 'n verdere vyf minute.

(3) Die toespraak in subartikel (2) beoog, word nie vir die doeleindes van artikel 31 beskou as 'n toespraak oor die item of mosie onder bespreking nie.

Opgawe van Bywoning van Vergaderings

54. Die stadsekretaris stel elke jaar 'n opgawe op van die getal vergaderings van die raad en komitees wat elke lid bygewoon het, en sluit dit in by die agenda van die vergadering van die raad wat ingevolge artikel 16(1) van die Ordonnansie gehou word.

Strafbepaling

55. Iemand wat enige bepaling van hierdie verordeninge oortree of versuim om daaraan te voldoen, is aan 'n misdryf skuldig en by skuldigbevinding strafbaar met 'n boete van hoogstens R300 of, by wanbetaling, met gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens ses maande of met beide daardie boete sowel as daardie gevangenisstraf.

Herroeping van Standaard-Reglement van Orde

56. Die Standaard-Reglement van Orde, afgekondig by Administrateurskennisgewing 1049 van 16 Oktober 1968, soos gewysig, word hierby herroep.

PB 2-4-2-86

Declaration of Pecuniary Interest

53. (1) A member wishing to declare a pecuniary interest in terms of section 42(2)(d) of the Ordinance, shall do so forthwith after the item or motion in respect of which such interest exists, has been called.

(2) No member shall speak for more than five minutes on the question of whether his pecuniary interest as contemplated in subsection (1), is so small or remote as to render a clash of interests unlikely, unless the chairman allows him to continue his speech for a further five minutes.

(3) The speech contemplated in subsection (2) shall not for the purposes of section 31 be regarded as a speech on the item or motion under debate.

Return of Attendance of Meetings

54. The town secretary shall prepare annually and include in the agenda of the meeting of the council held in terms of section 16(1) of the Ordinance, a return showing the attendance of each member at meetings of the council and committees.

Penalty Clause

55. Any person who contraves or fails to comply with any provision in these by-laws contained, shall be guilty of an offence and liable, on conviction, to a fine not exceeding R300 or, in default of payment, to imprisonment for a period not exceeding six months, or to both such fine and such imprisonment.

Repeal of Standard Standing Orders

56. The Standard Standing Orders, published under Administrator's Notice 1049, dated 16 October 1968, as amended, is hereby repealed.

PB 2-4-2-86

Printed for the Transvaal Provincial Administration, Pta by Aurora Printers, 161 Mitchell Street, Pretoria West.

Gedruk vir die Transvaalse Provinsiale Administrasie, Pta. deur Aurora Drukpers, Mitchellstraat 161, Pretoria-Wes.